

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Περιβάλλοντος		
ΤΜΗΜΑ	Περιβάλλοντος		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	330Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χωρικός Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		2	
Εργαστήριο/Φροντιστήριο		2	
			5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Οικονομία και Περιβάλλον ΙΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.env.aegean.gr/spoudes/proptychiakes-spoudes/programma-spoudon/xorikos-perivalontikos-sxediasmos-i/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/φοιτητές: - Κατανοούν και εμβαθύνουν στις βασικές έννοιες του Χωρικού Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού. - Κατανοούν τη σχέση μεταξύ ανάπτυξης και περιβάλλοντος, αναλύοντας τους μηχανισμούς της αναπτυξιακής διαδικασίας που δημιουργούν περιβαλλοντικές πιέσεις. - Εξοικειώνονται με την έννοια της βιώσιμης περιφερειακής ανάπτυξης και τις στρατηγικές της. - Εξασκούνται στη χρήση πλαισίων ανάλυσης και δεικτών αξιολόγησης, εφαρμόζοντας εργαλεία για τη μέτρηση των επιπτώσεων στο οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό σύστημα μιας περιοχής. - Εφαρμόζουν τις αρχές και διαδικασίες χωρικού σχεδιασμού, με έμφαση στη δημιουργία και αξιολόγηση σεναρίων που προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη. - Εξασκούνται στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων με γνώμονα την βιώσιμη ανάπτυξη και την ανθεκτικότητα. Το μάθημα συμβάλει στην απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων σε θέματα χωρικού σχεδιασμού.
Γενικές Ικανότητες
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/φοιτητές θα έχουν αποκτήσει τις ακόλουθες γενικές ικανότητες: - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Λήψη αποφάσεων

- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τη σχέση μεταξύ ανάπτυξης και περιβάλλοντος, εστιάζοντας στη βιώσιμη χωρική ανάπτυξη και στον τρόπο με τον οποίο οι κοινωνικο-οικονομικές δραστηριότητες επηρεάζουν το περιβάλλον. Διερευνώνται οι μέθοδοι αξιολόγησης της αναπτυξιακής κατάστασης μιας περιοχής και η επίτευξη της βιωσιμότητας της.

Το μάθημα αναλύει το θεωρητικό πλαίσιο και τις βασικές αρχές του Χωρικού Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, δίνοντας έμφαση στη διασύνδεση του αστικού και εξωαστικού χώρου, στη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, στην προστασία του τοπίου, στην ιεράρχηση των χρήσεων γης και των μεταφορικών συστημάτων, καθώς και στην ενσωμάτωση περιβαλλοντικών προτύπων στον σχεδιασμό. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές μελετούν τους μηχανισμούς δημιουργίας πιέσεων στο περιβάλλον, τις διαδικασίες αστικοποίησης και αστικής διάχυσης, καθώς και στην επίδρασή τους στο περιβαλλοντική διατήρηση ενώ εξασκούνται και στη χρήση δεικτών αιεφορίας για την αξιολόγηση χωρικών και αναπτυξιακών παρεμβάσεων.

Βασικά θέματα – προβληματικές, στα οποία εστιάζει το μάθημα είναι τα παρακάτω:

- **Η σχέση ανάπτυξης και περιβάλλοντος**, με έμφαση στους μηχανισμούς που δημιουργούν περιβαλλοντικές πιέσεις, καθώς και στην κατανόηση και μέτρηση των επιπτώσεών τους.
- **Η έννοια της στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης**, αναλύοντας τις αλληλεξαρτήσεις μεταξύ κοινωνικο-οικονομικής ευημερίας και περιβαλλοντικής διατήρησης, καθώς και τη διαχρονική εξέλιξη της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης.
- **Η χρήση πλαισίων ανάλυσης και δεικτών** για τη μέτρηση της αναπτυξιακής κατάστασης μιας περιοχής, με βάση τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών προτύπων στο σχεδιασμό.
- **Οι σύγχρονες στρατηγικές βιώσιμου χωρικού σχεδιασμού**, όπως η αστική ευφυΐα, η περιβαλλοντική δικαιοσύνη και ο συμμετοχικός σχεδιασμός, για την προώθηση περιβαλλοντικά υπεύθυνων και βιώσιμων παρεμβάσεων.

Η βασική δομή κάθε μαθήματος περιλαμβάνει δύο τμήματα: (Α) διάλεξη της διδάσκουσας και (Β) εργαστηριακή εξάσκηση. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος περιλαμβάνεται στις παρακάτω διαλέξεις:

- Εισαγωγή στη Βιωσιμότητα και τον Χωρικό Σχεδιασμό
- Από την οργάνωση των οικισμών στις διασυννοριακές χωρικές ενότητες
- Μετασχηματισμοί του χωρικού τοπίου: Αστικοποίηση και Αστική Διάχυση
- Οι χρήσεις γης και τα μεταφορικά συστήματα στον χωρικό σχεδιασμό
- Οικονομικό σύστημα και χωρική οργάνωση
- Το σύστημα δημιουργίας πιέσεων στο περιβάλλον και οι δείκτες αιεφορίας
- Εργαλεία ανάλυσης και αξιολόγησης στον χωρικό σχεδιασμό
- Περιφερειακό πρόβλημα και χωρικές ανισότητες
- Βιώσιμη Περιφερειακή Ανάπτυξη: Στρατηγική, δείκτες και πρότυπα
- Νομικό πλαίσιο και Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις
- Περιβαλλοντική Δικαιοσύνη: Διακυβέρνηση και Συμμετοχικός Σχεδιασμός
- Έξυπνη πόλη και Περιβάλλον: Η σύγχρονη προβληματική στον χωρικό σχεδιασμό

Στο πλαίσιο του εργαστηρίου, αξιοποιούνται εργαλεία Γεωγραφικών Πληροφοριακών Συστημάτων (GIS) για τη λεπτομερή ανάλυση επιλεγμένης περιοχής μελέτης. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές

χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες αυτές για τη χαρτογράφηση και οπτικοποίηση δεδομένων, εστιάζοντας σε ζητήματα που αφορούν τον χώρο, το περιβάλλον, την οικονομία και τις υφιστάμενες συνθήκες. Μέσα από την πρακτική εφαρμογή των γνώσεων τους σε επιλεγμένη περιοχή μελέτης, εξασκούνται στην ανάπτυξη και την αξιολόγηση παρεμβάσεων που συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, στην περιβαλλοντική διαχείριση και την κοινωνική συνοχή.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Φροντιστήριο που διεξάγεται σε αίθουσα Υ/Η για χρήση μοντέλου προσομοίωσης	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Φροντιστήρια	26
	Εργασίες	16
	Μελέτη	64
	Σύνολο Μαθήματος	132
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Η Βαθμολόγηση των φοιτητριών/φοιτητών προκύπτει από την αξιολόγηση της απόδοσης σε κάθε επί μέρους συνιστώσα του μαθήματος: - Τελική εξέταση (50%) - Εργαστηριακές ασκήσεις (40%) - Ασκήσεις θεωρίας (10%) Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος πρέπει να ισχύουν τα παρακάτω σε κάθε επιμέρους διαδικασία: - Επιτυχής βαθμός εξέτασης ≥ 5	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Ανδρικοπούλου Ε., Καυκαλάς Γρ. (2000) Ο νέος ευρωπαϊκός χώρος. Η διεύρυνση και η γεωγραφία της ευρωπαϊκής ανάπτυξης, εκδόσεις Θεμέλιο
- Κουρλιούρος Η. (2001) Διαδρομές στις Θεωρίες του Χώρου, Οικονομικές Γεωγραφίες της Παραγωγής και της Ανάπτυξης, εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα
- Λαγός Δ. (2013) Θεωρητικές προσεγγίσεις στον τουρισμό, εκδόσεις Κριτική. Αθήνα
- Λαμπριανίδης Λ., (2000), Οικονομική Γεωγραφία, Πατάκης, Αθήνα
- Πετράκος Γ., Ψυχάρης Γ. (2004) Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα, εκδόσεις Κριτική, Αθήνα
- Σιόλας, Ά., Βάσση, Α., Βλαστός, Θ., Κυριακίδης, Χ., Σίτη, Μ., & Μπακογιάννης, Ε. (2015), Μέθοδοι, εφαρμογές και εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού, Κάλλιπος
- Σπιλάνης Γ, (1996), Περιφερειακός Οικονομικός Σχεδιασμός και Περιβάλλον, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη
- Χριστοδούλου Χ. (2015) Τοπία αστικής διάχυσης: αστικοποίηση και πολεοδομικός σχεδιασμός, University Studio Press

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Journal of Urban planning and Development
- Journal of Sustainable Cities and Society
- Journal of Sustainable Development
- European Journal of Spatial Development